

Наталка Сняданко

Невловима лірика буднів

*Часть сборника
Комашина тарзанка (збірник)*

Наталка Сняданко

Невловима лірика буднів

Текст предоставлен правообладателем
http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=4436162

Комашина тарзанка: Фоліо; Харків; 2009

ISBN 978-966-03-4855-4

Аннотація

«Минуло кілька днів, перш ніж я збагнула, що у спільному з сусідами коридорі відбулися якісь зміни. Упродовж кількох днів коридор залишався незвично чистим, з квартири навпроти не долинали запахи алкогольних, тваринних і людських випарів, не чулося собачого гавкоту, ввімкненого на повну потужність телевізора, навіть звуків традиційної ранкової подружньої сварки...»

Содержание

* * *

1. Відразу два новосілля

Кінець ознакомительного фрагмента.

4

6

12

Наталка Сняданко

Невловима лірика буднів

* * *

Минуло кілька днів, перш ніж я збагнула, що у спільному з сусідами коридорі відбулися якісь зміни. Упродовж кількох днів коридор залишався незвично чистим, з квартири навпроти не долинали запахи алкогольних, тваринних і людських випарів, не чулося собачого гавкоту, ввімкненого на повну потужність телевізора, навіть звуків традиційної ранкової подружньої сварки. Спершу це тішило, і я навіть подумала, наскільки щасливішими або принаймні життєрадісними могла б зробити багатьох із нас звичайнісінька відсутність сусідів, хоча б тимчасова. Або наявність товстіших стін у наших багатоквартирних будинках і можливість не вникати в інтимні деталі побуту людей за стіною.

Загалом я не маю нічого проти своїх сусідів. Навпаки, мене цілком влаштовує, коли вуйко Зеньо спить не біля стіни, бо тоді його хропіння мені менше чути, я давно звикла, що будильник за стіною спішить на десять хвилин, і мені навіть подобається прокидатися трохи раніше, тим більше що звук сусідського будильника, пом'якшений спільною стіною, не такий різкий і пронизливий, як дзеленчання під самим

вухом. Я змирилася навіть із постійним, який ніколи не слабшає, запахом смаженої на салі бульби у нашому спільному коридорі. До таких речей із часом звикаєш, починаєш ставитися з розумінням, виявляти певну цікавість до того, як розвиватимуться події, і навіть усвідомлюєш, що тобі бракуватиме цього всього, якщо воно раптом кудись зникне. І ось тепер, коли звуки сусідської життєдіяльності більше не втручалися у моє власне життя, я раптом замість сподіваного полегшення відчула дивну спустошеність. Чомусь зовсім не тішила омріяна можливість побути на самоті, вслухатися у тишу і не виловлювати у телевізійному чи радіоефірі за стіною приглушені звуки концерту-вітання, а в «живому ефірі» зовсім не приглушені темпераментні суголосся, що виражають намагання погодити між собою непримиренні суперечності, які роздирають і водночас міцно тримають вкупі будь-яку сім'ю, не забезпечену достатньою житлоплощею.

Та повернімося до початку.

1. Відразу два новосілля

– На цьому місці ще зовсім недавно було озеро, – розповіла мені на дитячому майданчику першого ж дня після переїзду до нового помешкання дівчинка з будинку навпроти. Після цієї першої фрази вона зробила багатозначну паузу, правильно збагнувши, що справить на мене сильне враження, а далі почала вже звичне дитяче про те, хто з ким дружить, а з ким посварений, у кого який ровер і скільки ляльок, де продаються найкращі цукерки і які яблуні можна потрусити. Але я слухала не дуже уважно. Після її першої фрази я чомусь відразу уявила собі, що наш будинок, поставлений на місці колишнього озера, обов'язково повинен мати таємничу і нікому не відому історію. Наприклад, що разом із озером на цьому місці загинули русалки і водяники, і тепер їхні душі мстяться новим мешканцям, насилаючи на них дрібні побутові нещастя, тому в будинку часто ламаються крани, вода затоплює усі поверхи, дітям і дорослим постійно сняться страшні сні, всі казки, прочитані на ніч, закінчуються нещасливо, а куплені в магазині цукерки виявляються запліснявленими і зовсім несмачними. Я не була до кінця переконана в тому, чи є у русалок та водяників душі, не кажучи вже про те, чи ці казкові істоти взагалі можуть загинути, але факт існування таємничої історії у будинку, який виріс із справжнього озера, не викликав у мене жодно-

го сумніву. Можливо, якби мені було більше, ніж п'ять років, я відразу збагнула б, що сусідська дівчинка має на увазі невеличкий ставок або й звичайнісінький котлован під фундамент, який багато років чекав на будівельників і був заповнений дощівкою, а тому ніякої романтики в тому, що його засипали, немає. Але з іншого боку, мати власну таємницю теж не так погано. Відтоді я була переконана, що рано чи пізно ця таємниця мені відкриється.

Нас було шестеро: бабця, дідусь, батьки, мій брат і я. Після тривалих спроб налагодити мирне співіснування у затишній двокімнатній квартирі у хорошому районі, з прохідними кімнатами і крихітною кухнею, мої батьки зрозуміли, що ні до чого доброго це не призведе, і почали шукати нову квартиру.

– Ми міняємо дві на чотири, але це відповідно, – сказала по телефону комусь моя мама, і значення цього загадкового «відповідно» не переставало мене мучити, аж поки ми не переїхали і я не побачила все на власні очі.

До нас тут жили кілька квартирантів студентського віку, які, напевно, вселилися відразу після здачі будинку будівельниками. Це наклало на дизайн помешкання помітний відбиток. Незвична прямокутна форма кімнат справляла враження, ніби знаходишся у помешканні, що складається із самих коридорів, довгих, вузьких і погано освітлених. На цементній підлозі лежав пошарпаний та брудний лінолеум, замість

шпалер чи принаймні побілки стіни були вкриті сірим, подекуди майже чорним шаром плісняви, вітальню прикрашала вирвана «з м'ясом» батарея центрального опалення, «меблі» складалися з дірявого нічного горщика, який теж чомусь стояв у вітальні, й круглої табуретки на двох ніжках посеред кухні. Всюди впевнено порядкували великі таргани і павуки, які порозтягували свої сіті навіть над кльозетовою мушлею, а запах самої мушлі набув якоїсь особливої нотки за кількатижневий період нашого переїзду, поки туалетом ніхто не користувався. Мені ще ніколи раніше, як і ніколи згодом, не доводилося чути такого запаху. Бували інші, навіть гірші, але цей був особливим. Наша мушля пахла зовсім не так, як брудні туалети в інших помешканнях, і навіть не так, як безкоштовні громадські вбиральні, тобто схоже, але з додатком чогось пряного, так могли би пахнути кілька десятків замулених лісових озер, якби їхній запах вдалося зібрати у концентрат якомусь божевільному Жанові Батісту Гренуеві. Не знаю, чому мені на думку постійно спадало таке недоречно романтичне порівняння. Можливо, так я проводила сама для себе якусь невидиму паралель із вигаданими мною ж русалками.

Після першої ночі у новій квартирі, проведеної на сяк-так порозкладаних матрацах, уранці у мене була висока температура, все тіло вкрилося великим червоними плямами, які дошкульно свербіли, голова боліла, у вухах шуміло і було важко пересувати ноги. Мама злякалася і повела мене до

дільничного педіатра, попередньо змастивши про всяк випадок найбільш болючі місця зеленкою.

Коли я у такому вигляді з'явилася перед купкою знервованих мам і крикливих дітей, що нетерпляче вовтузилися у коридорі поліклініки, черга на мить затихла, а потім діти почали тихенько скімлити, а мами беззвучно пропустили нас без черги. Лікарка серйозно насупилася, оглядаючи поверхню мого тіла, схожу на зламаній світлофор для пішоходів, у якому червона і зелена лампи горять одночасно, попросила мене висунути язика, про всяк випадок зазирнула до правого вуха, послухала пульс, перевірила шуми в серці і багатозначно сказала: «Гм».

– Прошу? – не зрозуміла лаконічного діагнозу моя мама, але замість відповіді отримала скерування на рентген, аналізи і повторне обстеження.

Через кілька днів аналізи показали, що ні вірусний гепатит, ні туберкульозна паличка, ні вітрянка мені на разі не дошкуляють. Лікарка ще раз поміряла мені тиск, перевірила зір, зазирнула про всяк випадок до правого вуха, виписала мікстуру від кашлю та аскорбінову кислоту, пересвідчилася, що коклюшем, скарлатиною та краснухою я вже відхворіла, а потім відвела маму вбік і повідомила, що, мабуть, у квартирі доведеться виводити плюскв. Мама густо почервоніла, забубоніла щось про переїзд, квартирантів і «ці панельні будинки», але лікарка не реагувала на її знервовані виправдовування розуміючим підтакуванням, а лише мовчки диви-

лася у вікно і чекала, поки мама похашцем збере свої речі і ми вийдемо з кабінету. Відтоді почалася епопея маминої героїчної боротьби, яка була б неможливою без застосування марлевої пов'язки, зсунутих в одну кімнату меблів, тимчасового переселення до знайомих найвразливіших членів сім'ї і невтомного розбризкування по всіх підозрілих місцях високотоксичних сумішей. І ця боротьба завершилася першою тріумфальною перемогою над плюсквами вже через півроку. Мої найсильніші дитячі спогади не існують без гидкого і паморочливого запаху, який оточує маму у марлевій пов'язці, а мама вимітає із закутків мертвих комах.

Таргани мали стати наступними маминими жертвами, але вони виявилися живучішими, ніж плюски, і не дали вивести себе ні «Дихлофосом», ні китайським олівцем, ні сумішшю варених яєць із борошном та борною кислотою у вигляді розкладених по всіх закутках кульок, ні навіть «Рейдом», який прийшов на зміну всім традиційним засобам боротьби. Кількість тарганів, які жили у нашій квартирі, часом зменшувалася, потім вони перестали заповзати у кімнати і зосредилися тільки на кухні, бували моменти, коли вони поводити себе майже непомітно, могла навіть створитися короткотривала ілюзія перемоги. Але ілюзія швидко зникала, і поступово ми змирилися з думкою, що таргани є органічним складником нашої квартири, як павуки чи мухи. Ми перестали звертати на них увагу і боротися з ними, тим більше що від «Дихлофосу» у мами з'явилося хронічне запалення

слизової оболонки горла.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.